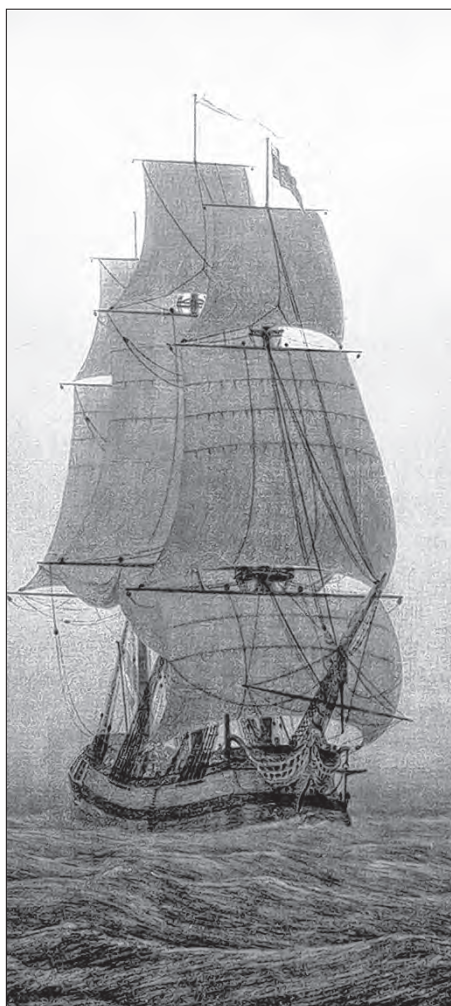

Łódź připltuwa

**Tak je Bóh swět lubował,
zo je swojeho jeničkeho narodzeneho
Syna dał, zo bychy wšitcy,
kiž do njeho wěrja, zhubjeni njebyli,
ale wěčne žiwjenje měli.**

Jan 3,16

Nakładžena łódź wujědže z přistawa na daloce morjo. Na tamnym brjohu zajědže do přistawa, hdžež pasažerojo na kraj stupja a so jeje twory wotkladuja. Tutón

Caspar David Friedrich: Płachtak

Žórło: Wikipedia

wobraz wužiwa adwentny kěrluš „Łódź připltuwa“, zo by nam hodowne poselstwo zblížil. Namakamy jón hnydom na spočatku w našich spěwarskich.

Najprjedy wopisuje so, kak so łódź z njebjes na zemju poda, poľna hač na najwyši próh, dokelž je tón, kotrehož přiweje, wjetši hač wšo na zemi. Boži Syn je jenički pasažer na łódzi. Wón so mjenuje po Janu 1,1 jako Słowo a jako Bóh.

Potom wukladuja so džěle łódže symbolisce. Sćežor je Boži swjaty Duch, kotryž twori z Wótcom a Synom jednotu. Płachta łódže je lubosć jako rozsudny motiw Božeho skutkowanja. Bóh lubuje čłowjestwo a jemu tehodla swojeho Syna sćeje.

Skónčnje přistawi łódź na našej zemi. Jězba z tamneho swěta do našeho je zakónčena. Boži syn stupi na zemju, štož so wospjetuje ze słowami z Janoweho scěnja „Słowo bu čěło“. Přistaw so jasnje pomjeňuje: Je to Betlehemska hródź, w kotrejž so Boži Syn narodži. Za krótku chwilu smy z hosćom w idyliskej hodownej hródzi. Tola hnydom chwataja mysle dale: Naše wumóženje přińdže přez to, zo so tón za nas wopruje, kiž bě so na łódzi přiwjesc dał. Boža lubosć wjedže Chrystusa do marty, na křiž.

Kajki je naš poměr ke Chrystusej? Estetiski, to rěka we hłownym pasiwny poměr k njemu so wotpokazuje. Z Jezusom maš po puću być, nic jenož w dobrych, ale wosebje tež w čěžkich chwilach. Chrystus je swojich přiwisnikow napominał, zo bychy sebje zapřeli, křiž na so wzali a jeho scěhowali (Mark 8,34). Jeho martru mamy na so wzac.

Naposledk wopisuje so w krótkich słowach wosud wěriwych: Štóz swoje čerpjenje na so bjerje, stawa duchownje. To rěka, zo dóstanje za swój zemski puć te mocy, kotrež trjeba, zo by zaso stanył a dale kročil. Bóh zbudži w nas lubosć a nadžiju. Zdobom pak so přez naspomnjenje Chrystusoweho zrowastanjenja pokazuje wěčna perspektiwa: Tak kaž je wón nětko zaso pola Boha w njebjesach, tak mamy tež my tam po skónčenju swětneho časa dóńć.

Naše wumóženje je so potom dokonjało.

Adwentny kěrluš wopisuje Božu wumóžersku lubosć. Hdyž jón wědomje spěwamy, wobmyslimy cyły skutk Božeje lubosće, kotraž so pokazuje w Chrystusowym zjewjenju. Hdyž pak smy zaso jónu při morju a widžimy měrnu łódź płuwać, směmy so na naš adwentny kěrluš dopominać a na to, zo je Chrystus k nam na zemju přišoł.

Jan Malink

Łódź připltuwa

Łódź připltuwa, je poľna hač na najwyši próh, k nam wjeze Božoh Syna, kiž Słowo je a Bóh.

Dar drohi, z njebjes wzaty, łódź měrnje přiweje; jej' sćežor je Duch swjaty, a płachta lubosć je.

Nětk dokonja łódź džělo a pušći kótwicu. So Słowo stanje čěło, Syn stupi na zemju.

Kiž bě na měrnej łódzi, so narodžił nam je we Betlehemje w hródzi, so za nas wopruje.

Štóz tute džěčo hnady chce košić, wobjimać, ma z nim tež čerpjeć rady a martru na so wzac,

zo by wón z nim tež wumřěl a stawał duchownje a Božu wěčnosť namřěl, kaž na nim spóznać je.

Paslimy sněhoweho mužika

Lube džěći, hižo je adwentny čas a hody so bliža. Je to čas poľny potajnstwow a maľych překwapjenkow. Poslednje lěto běch kaž palčik a sym wjele darikow pasliła. Běchu to lute sněhowe mužiki. Jeli chceće, móžeće tež raz hodowny lutk być a tajku maľku překwapjenku zhotowić.

Za sněhoweho mužika trjebaće:

- bělu krótku nohajcu (zoku),
- rajs
- šnórowanje
- barbojty pľatowy zbytk
- kulkate woći
- knefle
- lěpk
- pisaki
- nožicy

Jako přenje wottrihajće spódný džěl zoki, někak krótko po pjaće. Tón spódný wottrihany džěl trjebaće pozdžišo jako čapku.

Druhi džěl zoki wobroćeće na ľěwu stronu. Potom činće ze šnórowanjom jedyn suk na kóncu zoki a wobroćeće ju zaso na prawy bok.

Nětko napjelńće zoku z rajsom a zasukajće ju zaso ze šnórowanjom.

Potom wotdžělće ze štryčkom w srjedzišču zoki horni (hłójčka) wot delnjeho džěla (brjuch). Přihotowany barbojty pľatowy zbytk zwjazajće kaž šawl wokoľ šije sněhoweho mužika.

Maľy běly wottrihany zbytk zoki stajće jako čapku na hłowu wašeho mužika.

Samopaslene sněhowe mužiki

Foto: Maria Wirtheč

Nětko přilěpće jemu hišće kulkate woći a knefle. Z pisakom móžeće sněhowemu mužikej nós namolować.

Na kóncu sym moje sněhowe mužiki hišće kusk ze wšelakimi paslenskimi zbytkami kaž z wuttrihany sněženkami, hwězdami abo maľkimi woľmjany mi kulka mi pyšila.

Wjele wjesela při hodownym paslenju a zohnowane hody přeje **Maria Wirtheč**

Basnje, basnje, basnje

Literarna džělarnička z Lubinu a Dušanom Hajduk-Veljković

Přeprašujemy na 2. koľo literarnych džělarničkow. W lěće 2020 chcemy so intensiwnje z basnjemi zaběrać. Přenja cyłodnjowska džělarnička budže sobotu, 29. februara, w Budyšinje. Chcemy w maľym kole teksty wobsahowje, formalnje a řečnje předžětać kaž tež wšelake impulsy do dalšeho pisanja dać.

Přizjewić móža so wšitcy zajimcy, kotřiž chcedza rady serbsku literaturu wobohaćeć a hišće swojsku serbsku knihu wudali

njejsu. Zapodajće štyri do wosom njewozjewjenych basnjow a pósćelće je na e-mejlowu adresu dzelarnicki@lubina-hajdukowa.de.

Literarne džělarnički wuhotuje Zaľožba za serbski lud z podpěru Ludowego nakładnistwa Domowina a Zwjazka serbskich wumětcow.

Přizjewće so hač do 10. januara 2020 a budžće pódla, hdyž so nowa serbska literatura pjeće!

John Petrik

Powěšće

Wosadne popołdne

Na přenje adwentnej njedzeli, 1. decembra, wopyta Slepjanske džěćatko wosadne popołdne w Slepom. Štóz chce adwentne zohnowanje sobu swjećić, měł w 14.00 hodž. w farskej bróžni być.

Adwentnička w Budyšinje

Na druhej njedzeli adwenta, 8. decembra, swjeća so serbske kemše w Budyšinje w Michalskej cyrkwi popołdnu w 14.30 hodž. Po tym zhromadzi so wosada na farje k swačinje z bjesadu a spēwanjom.

„Žiwy adwent“ w Rakecach

Rakečanska Bjesada přeprašuje na srjedu, 11. decembra, w 19.00 hodž. do farskeje bróžnje na serbsku nutnosć. Přizamkne so adwentnička.

Koncert w Michalskej cyrkwi

14. decembra, sobotu do 3. adwenta, wuhotuje chór Serbskeho gymnazija swój tradicionalny adwentny koncert w Michalskej cyrkwi. Započatk koncerta, kotryž nawjeduje cyrkwinskohudźbny direktor Friedemann Böhme, je w 17.00 hodž.

Wopominanje fararja Imiša

W decembru wopominamy 200. narodniny fararja Jaroměra Hendricha Imiša. Wón běše wot 1859 hač do swojeje smjerće 1897 farar w Hodźiju. Jako narodny prócowar, spisowaćel a iniciator nutrkowneho misionstwa běše farar Imiš lětdžesatki doľho wuznamny wjednik serbskeho luda. Na dwurěčnej Božej službje njedzeli, 15. decembra, budžemy w Hodzijskej cyrkwi na fararja Imiša spominać. Započatk je w 9.30 hodž. Sup. Jan Malink budže předować. Wšitkich Serbow k temu přeprašujemy.

**Hodzijska wosada
Serbske ewangelske towarstwo**

Adwentnička we Wuježku

Přeprašujemy wutrobnje na štwórtk, 19. decembra, we 18.00 hodž. na serbsku adwentničku ze zhromadnym spēwanjom a čitanjom do Wuježka pola Krygarjec, čisło 31a.

Bukečanska Bjesada

Nyšpor a hodownička

Katolska Budyska wosada přeprašuje ewangelskich Serbow na ekumeniski nyšpor na 2. njedzeli po hodžoch, 5. januara, w 14.30 hodž. do cyrkwe Našeje lubeje knjenje. W 15.30 hodž. přizamkne so tradicionalna hodownička na Benowej žurli Montesorijoweje šule na Tzschirnerowej ze swačinu a hodownym programom.

Zhubjeny syn

Před wuchodom měščanskeje biblioteki sej Marian kapucu anoraka přez hłowu sčehnje. Wonka je tajke prawe pancate wjedro. Mokry sněh a dešč w jednym. A k temu hišće jěry wětřik, kiž hasy stareho města mócnje předuwa. ‚Derje, zo sym sej nachribjetnik sobu wzał, to su knihi škitane‘. Marian wozmjje z delnjeho faška deščowoy wodžew a čehnje jón přez nachribjetnik. Nětko je podobny na papagajobarbneho turista. Ma chwile tež dopołdnja po měsće dundać. Wšako je wuměnk. Wjeseli so hižo na swoju čopću bydlenku. Knižne regale so w jeho stwě nimale zhibuja. Z teje přičiny chodźi Marian do biblioteki a sej nowe knihi, hač na wuwzaca, hižo njekupuje.

Štó tež měł so po nim za knihi zajimowac? Před měsacom je spytał někotre ze swójskich w antikwariace wotbyć. Ale tam wupadaše hišće hórje hač doma. Horow knihow dla skoro stupić njemóžeše. Cyle wo to pokoj, zo dyrbyeše mějićela antikwariata najprjedy raz w labyrinće polcow namakać. Marian je potom ke knižnej budce njedaloko pošty šoł, kiž bě prjedy raz telefonowa budka była, a je knihi do hišće swobodnej polcy zarjadował.

Kedźbliwje dze Marian po chódniku. Staroměščanske plesternaki su při tajkim wjedrje wosebje hladke. Derje, zo so puć z dohodownej pychu woknow wobswětluje. Hdyž Marian na to myslí, kak je Hrodowska před třideći lětami wupadała, jeho přidatnje huška. Nichtó hižo na tutej dróze w čmowych njenahladnych rozpadanych domach bydlić nochcyše. Kak skoku je so na to zabyło. Róčnicy dla pak so tuchwilu NDRske wobrazy husćišo pokazuju a z nimi so dopomnjenki wróca.

Kajka euforija to tehdy běše. Skónčnje swoboda a nowe móžnosće. Marian so dopomina, kak su so woči jeho hólcow blyšćili, jako pod hodownym štomom matchboxawtka a lego-kašički wuhladachu. A na talerjach šwicarska šokolada a oranžowe apelsiny kaž molowane. Fantastiska wón. Za to pak bě so wón zapadnych hodownych pakčikow – wona měšeńca mydła, płodow a słódkosćow – skoku pozhubiła.

Jako so Marian radnicy bliži, slyši zwuki hodownych wikow: spěwy z wótrěrčaka a karusel. Na Hłownym torhošću swěca so hwězdy na hoberskej jědli. Swětleska, kotrež pochmurjenosć šěreho dnja wostabja. Dopomni so, zo chce sej lětsa Ochranowsku hwězdu za koridor kupić. ‚Tu sej nětko hnydom wobstaram. Hewak sym hody zaso bjez hwězdy.‘ Wón kupi sej tajku samsnu žoľtu, kiž mějachu doma, hdyž běchu hólcy małe. Před zrězbarjenym žlobikom Marian pozastanje. Dyrbi na Jakuba myslić. Najstarši ze synow je přeco najdlěje před žlobikom stał. Jemu je styskno wokoło wutroby.

Marian rozsudzi so za dompuć při Sprjewi. Tež hdyž je to wokoľpuć a wjedro njepřijomne. Mokrota je so na tutym dnju hač do najmjeńšich škalbičkow měščanskeje murje zadobyla. Deleka při nowych Sprjewinych schodach pluskoce rěka wokoło kamjenjow. Před měsacom je so Marian tu z Handrijom, kotryž bydlí w susodnym bydlenju, wuchodžował. Handrij džěta w zarjadnistwje za rěčne zawěry. Wón přepytuje wodu a wě, zo je so jeje kwalita z časa přewróta polěpšila. Před krótkim su wo tym samo w nowinje pisali. Prjedy je so Sprjewja na wšelakich městnach chětro nažołć ješćićiła. Wosebje pónđzelu rano, dokelž su přez kónec tydženja filtry wotstajili, kaž ludžo powědachu. Tež haćenja a spuščadła kwalitu wody wobwliwujaju. ‚Poněčim wróćimy rěce jeje křiwicy. Smy spuščadła wotstronili, pobjrjoh přetwarili a rěku do swojeho stareho rěčnišća wjedli. To tyje rybam a wobswětjej‘, je Handrij rozkladł.

Hakle wčera je Marian Ochranowske hesło wo wo-

Foto: pixabay

dze čitał, kotrež je so jemu do pomjatka zaryło: Ty budžeš kaž powodžena zahrada a kaž wódne žórło, kotremuž nihdy wody njepobrachuje. Nó haj, za přečitanje w rozhłosu so hesło tak prawje njehodži. Štó žno móže wot slucha wódne a hłódné žórło rozeznawac? Ale móže žórło scyła hłódné byc? Rjana rěčna hrajka a snano maćizna za přichodne słowo k dnjej. Marian sej wo tym husto hłowu łama. Wosebje potom, hdyž je na rjedze, nowe słowo k dnjej w rozhłosu natočić. Ochranowska hesła slujeja runje tak kaž druhe serbske knihi k tym, kotrež sej Marian do džensnišeho kupi. Wě hišće, kak je před nimale dwaceći lětami přenje serbske wudaće w rukomaj měł. To bě mała sensacija.

Marian pyta w nachribjetniku za klučemi. W tutym wokomiku so chěžne durje wotnutřka wočinja. ‚Nó witaj Handrijo! Što da ty w tutym času doma činiš?‘, so Marian zadžiwa. ‚Budž strowjeny, dyrjbu zaso na džělo, sym swoje pomazki zabył.‘ Handrij kiwa z blachowej pomazkowej tyzku. ‚Tajku sym w NDRskim času tež měł,‘ so Marian smějkota. Hižo wot džěcatstwa sem bydlí wón we wilowej štwórci, kotruž do přewróta tak mjenowali njejsu. Džensa su domy restawrowane a šěre fasady rjenje wobarbjene. Kóžde twarjenje ma swó-

ski šarm. Tam hdžež wón bydlí, je na třěše wěža z wjedrowym honačom. Po přewróće běchu Marian a jeho swójbja ponowjenje twara sobu dožiwili. Njejsu chcyli wučahnyć, dokelž měješe bydlenje wulke stwy, balkon a zahrodu. A za džěci njebě daloko do pěstowarnje a šule. Nětko wšak su dawno z domu a Marian je na samsnym poschodze do mjeńšeho bydlenja přečahnył.

Druhdy so wón čuje kaž bibliski Jozef. Wšitcy synojo su domiznu wopuščili, hačrunjež je so přeco wo nich starał. Tež wo přenjeho a wosebje wo přenjeho, kotrehož je Madlena sobu přinjesła. Wón bě wosebity. Měješe talent za rjemjesniske džěta, hraješe husle, bě sportowc a wuknjenje jemu lochko padny. Jakub bě woprawdžite džěco zboža. Ale runje wón je so jako přeni zhubił a nichtó njewě dokal. Po abiturje je chcył najprjedy raz won do swěta. Poslednje znamjo je było telefonat z Brazilskeje. Potom ničo wjace. Wšitke pytanse akcije běchu zwrěšćili. Madlena čerpješe a so přeco bóle wot Mariana zdalowaše. Wón to hižo njewutra a swójbju wopuščí. Młódsi synojo

džěchu bórze swoje puće. Hdys a hdys so přizjewjeja abo sćelu dowolowe postrowy. Maja swójbju a džělo daloko přeč wot domizny. Na stysk je so w běhu lět zwučil. Abo lěpje prajene, je so zwučil dyrjbał. Nochce někomu na čuwy hić. A kóždy ma wšako swoje žiwjenčko zmištrovac.

Telefon jeho z myslow torhnje. ‚Prošu?‘ ‚Halo, jow je Hilža. Móžeš raz skrótka na mojeho wnučka kedźbowac? Dyrjbu hišće chléb wobstarać.‘ ‚Wězo, sym hnydom pola Tebje.‘ Tajke telefonaty njejsu ničo wosebite za Mariana. Wón je woblubowaný a rady k pomocy. Hilža bydlí tři chěže dale na samsnej dróze.

Z pakčikom tykanca so popołdnju nawróci. ‚Nětko zwarju sej k tykancej dobry bunjacy a potom skónčnje z knihu do křesła.‘ Tak bě za Mariana swět w porjadku. Tu nadobo zaso klinka. Čisło wón njeznaje a skrótka přemysluje, hač scyła wotzběhnje. Na někajke naprašowanje abo wabjenje poskać so jemu njecha. Tola něšto w nim jeho pozbudža, sluchatko do ruki wzac. ‚Prošu?‘

‚Tu je Madlena.‘ Słowa su lědma zrozumić.

‚Ow ...‘, Marian zdychnje.

‚Jakub je so přizjewil.‘

Měrana Cušcyna

Měrowa dekada

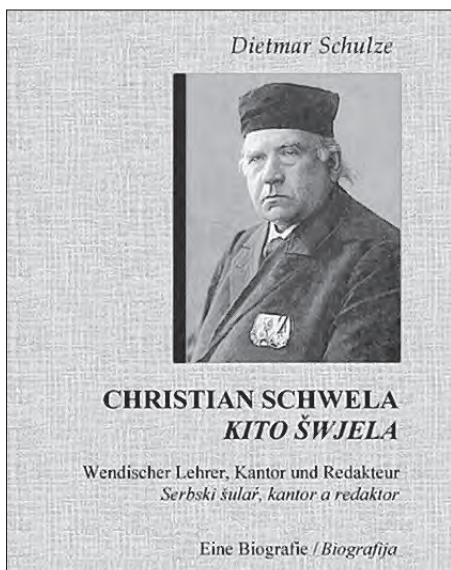
Wot 15. do 20. nowembra wotmě so lětuša Ekumeniska měrowa dekada. Zwiški mjez změnu klimy a měrom na swěće a naša zamołwitosć za zachowanje Božej stwórby džensa kaž tež za přichodne generacije bě hłowny wobsah modlitwow a čitanskich tekstow.

Na póndźeli, 18. nowembra, witaštej Gabriela Gruhlowa a Měrana Cušcyna na 25 serbskich wěriwych do Marje-Marcineje cyrkweje w Budyšinje. Čitaštej teksty z knihi „znaki pomínaki kopolaki“. Modlitwy přednjesechu Lydija Maćijowa, Cordula Rudolfowa a Judith Wjenkec. Tereza Bejmakowa měješe čitanje z Lk 12, 13–21. Nutrnosć bě Ludmiła Bizoldowa přihotowała, Alexander Pólk ju na pišćelach přewožděše. Při wuchodze zběraše so kolekta za akciju „Chlěb za swět“.

Měrcin Wirth

Biografija kantora Kita Šwjele

Kónc oktobra je w swójskim nakładze awtora Dietmara Schulze w Drjowku wušta biografija zaslužbneho delnjoserbskeho wučerja, kantora a nowinskeho redaktora Kita Šwjele (1836–1922). Awtor poda fundowany žiwjenski wobraz njewšednje mnohostronsce skutkowaceho muža a skići z dobom dohlad do wobstejnoscow na serbskich wsach Delnjeje Łužicy w 19. lětsotku. Z mnoho wobrazami wuhotowana kniha je na předań w Smolerjec kniharni w Budyšinje a w Lodce w Choćebuzu. Zajimcy móžeja sej ju tež direktnje pola awtora skazać: Dietmar Schulze, StraÙe der Jugend 20, 03116 Drebkau, tel. 035602 23676 abo 0173 5748706, e-mail: dschulze2012@googlemail.com.

Dietmar Schulze, Christian Schwela. Wendischer Lehrer, Kantor und Redakteur. Eine Biografie, Verlag Dietmar Schulze Drebkau 2019, 540 stron, 190 wobrazow, 19,95 eurow

Nowy biskop w Berlinje zapokazany

Sobotu, 16. nowembra, rozžohnowaše so Ewangelska cyrkej Berlin-Braniborska-šleska Hornja Łužica w Marinej cyrkwi na Alexanderowym naměsće w Berlinje wot swojeho biskopa dr. Markusa Drögeho, kiž bě lětdžesatk w tamnišej cyrkwi skutkował. Runočasnje zapokazachu noweho biskopa dr. Christiana Stäbleina, kiž bě wot 2015 promšć cyrkweje był.

W předpolu zapokazanja bě so zwurazniło přeće, na serbskosć krajneje cyrkweje pokazać. Tak skutkowaše Slepjanska fararka Jadwiga Malinkowa na swjatočnych kemšach sobu. Wona powita noweho biskopa ze serbskim a němskim postrowom přejo jemu: „Bóh žohnuj Was a Waše džěto.“ W džaknych słowach po kemšach wuzběhny biskop Stäblein skutkowanje Serbow w krajnej cyrkwi na přikładze Slepjanskeje wosady a so wutrobnje za to džakowaše. Kemše přenjesechu so w telewizijnym sćelaku rbb a móža so w tamnišej mediatece hišće wobhladać.

Jadwiga Malinkowa

Biskop dr. Christian Stäblein (naprawo) a jeho předchadnik dr. Markus Dröge po zapokazanskich kemšach Foto: Wikipedia

Ketličanske serbske rowy

Spočatk 1960tych lět nastorči Ketličanski šulski direktor Werner Kothe, zo dyrbjja šulerjo hornich lětnikow hladać rowaj kantora Kocora a fararjow Renčec. W dopomnjeću bywšich šulerjow je tutón nadawk žiwy, kiž je so hač do přewróta jako tradicija na Ketličanskej šuli dale wjedł, nawjedowany mjez druhim wot wučerki Waltraut Huesmann. Potom přewzachu dobre duše wosady a kěrchowski mišter hlada nje rowa Kocora. Werner Kothe pokaza tež na wuznam fararjow Korle Renča a jeho syna Jana Renča.

Čim intensiwnišo so ze swójbny a regionalnymi stawiznami zaběrach, čim bóle sunychu so mjena wulkich Ketličanskich a Nosačanskich Serbow do srjedzišća mjich rozpominanjow. Kak so džiwach při wječornym spěwanju na lětnim kursu, zo čitaš pod wjele spěwami w „Towaršnym spěwniku“ Handrij Zejler/Korla Awgust Kocor jako twórcow! Wobspěwane wobsahi dóstachu nadobo jasne kontury za mje: Je to tola moja domizna mjez Lubijom, Wósporkom a Budyšinom, su to potajkim moji prjedownicy, kiž so w pěsnjach wobspěwaja. A šulski towarš Dube ma swoje mjeno po štomje a towarška Martina Kulke po kuli. Jako serbski Wótčenaš z hłowy móžach, kradnych so po čmě k rowej Kocora, zaswěćich swěčku abo položich kwětku na row a so džakowny pomodlich.

Na narownym kamjenju Jana Renča pódlu rowa Kocora nadeńdžech tež serbski napis: „My tych mamy za zbóžnych, kiž su přećeřpili“ Moje serbske zadźiwanje běše bjez kónca. A to džěše dale! Mjeztym buch skedźbnjeny na přidatny zešiwk čo.

7 rjada Neues Lausitzisches Magazin pod titulom „Kittlitz – Dorf und Herrschaft in der Geschichte 1160–2010“. Napjeće čitach tam přinošk Trudle Malinkoweje wo serbskich stawiznach wsy a knjejtwa a móžach wšelake z wuslědkami mojich slědženjow za prjedownikami přirunować.

Ze skrućenej dowěru dach so do rozeštajenjow z Ketličanskej fararku dla lěpšeho hladanja serbskich rowow. Po rozmołwje lětsa w nalěcu bu Renčec row znowa zwosadzany. Za njón a row Kocora ma wjesny zahrodnik Jacob nadawk stajneho hladanja dóstać. Za restawraciju rownišća Michała Domaški předleža konkretne předstawy. Po wobnowjenju ma so tež wone wot profesionelných rukow hladać.

Fararka zrodži mjeztym dobre mysle k wuhotowanju informaciskich taflow, kiž maja dwurěčne na wuznamnych Serbow regiona pokazać. Při tym budže wěsće serbska pomoc trěbna. **Friedhard Krawc**

Row Korle Awgusta Kocora Foto: Maćij Bulank

„Wěšte přinoški so wot samo pisachu a molowachu“

Awtorka rubriki „Za naše džěci“ Janina Krygarjowa poda so na pisanski wuměnk

Wjacore lěta sće pisala přinoški za džěcacu rubriku Pomhaj Bóh. Wěsće hišće, hdy je so Waš přeni přinošk wozjewił a kotry tema wón mješe?

Přeni přinošk za džěci bu w měrcu 2011 wozjewjeny. Běše to stawiznička wo překwapjence w ćahu. Tutu namakach raz w adwentnym kalendrje „Der andere Advent“, kotryž mje hižo někotre lěta w adwentnym času přewodža.

Wěsće snadź, kelko džěcacych přinoškow sće dohromady pisala?

Jeli so njejsym zaličila, potom běše to najskerje 34 přinoškow.

To je šwarna ličba, z kotrejež by so cyła džěcaca kniha hodžała zestajić. Zwotkel sće ideje a temy za swoje přinoški brała?

To je cyle wšelako. Druhdy namakach někajku rjanu stawizničku w rozdźělnych wariacijach a tutu sym potom přeložila a wobdžěla. Mějach husto někajke hódančka, kotrež sym sej wumysliła. Rady napisach tež ideje za paslenje, wosebje w dohodownym času.

Što bě Wam pohon a što mjenje zwjeselace při pisanskim džěle?

Lochko mi běše, jako běchu naju džěci hi-

Janina Krygarjowa Foto: Tereza Krygarjec

šće matke – to wědzach, što by jich snano zajimowało. Dyrbjach druhdy swoje hódančka schować, zo je njebychu do toho namakali a wuhódali. A wědzach wšak tež dokładnje za koho pisam, dokelž wjetšinu džěci znajach. Wěšte přinoški so takrjec

wot samo pisachu a molowachu, pola někotrych pak tola dlěje rozmyslowach, što móhla napisać. A druhdy sym so džiwała, kak chětre su tři měsacy nimo a redaktorka Pomhaj Bóh na nowy přinošk čaka.

Čehodla swoje sobudžěto nětko zložice?

Naju džěci su mjeztym ze staroby, za kotrež je rubrika „Za naše džěci“ myslena, dawno wurostli. To či potom mjenje abo bóle tola ideje wuńdu. Myslu sej, zo je džewjeć lět dosć dołhi čas, wosebje hdyž nochceš so při pisanju wospjetować.

Na Waše awtorske městno stupi z nowym lětom Katja Meyerowa z Münster. Što jej sobu na puć daće?

Wjeselu so jara, zo Katja Meyerowa nětko za džěci pisa. Wšako ma sama džěci, kotrež su runje w tutej starobje, za kotruž ma pisać. A tuž jej přeju stajnje dosć idejow. A hdyž raz prawa myslička na so čakać da: Wona přińdže, druhdy hakle w poslednim wokomiku.

W mjenje čitarstwa dźakuje so Wam redakcija za dołholětne sobudžěto a nadźija so tež w přichodže skladnostnych přinoškow z Wašeho pjera.

Prašala so *Trudla Malinkowa*

To stare a to nowe

Džěłarnička wo přichodže ewangelskich Serbow

Wot Chad Serbskeho superintendenta Jana Malinka klětu na wuměnk wužaduje ewangelskich Serbow sylnišo hač hdy prjedy so zaběrać z prašenjom, kak dale z wosadnym žiwjenjom. Serbski wosadny zwjazk a Serbske ewangelske towarstwo běštej tehodla na džěłarničku sobotu, 9. nowembra, na Michałsku faru přeprošyloj. Na njej zaběraše so pjatnaće přitomnych z runje tutym prašenjom. Mamy podobnje hospodarjej rozmyslować a ze swojeho składa to stare a to nowe wudawać, kaž pola Mateja 13,52 steji. Jenož při starym wostać, njepondže, něšto nowe ma so přidać. W srjedźišću pak wostanje Jezus Chrystus.

Po tutych zawodnych słowach Serbskeho superintendenta wutworichu so tři džěłowe skupiny. W nich so dołho a intensiwnje wo štyrjoch dypkach diskutowaše: serbske a dwurěčne kemše, wosadne žiwjenje, cyrkwinski dzeń a čišćane słowo/zjawnostne džěło. Po tym kóžda skupina swoje mysle přednjese.

Centralne serbske kemše w Michałskej cyrkwi maja so dale wotměwać, a to kaž

dotal w prawidłownym rytmsu. Jeli trjeba, móže so započatk kemšow přesunýć, snano na 10.30 hodź. Kemše za džěci měli so wožiwić. Liturgiske čitanja móhli w přichodže lajkojo přewzać. Chcemy so za to zasadić, zo so na němskich kemšach w serbskim sydłenskim rumje wjac serbskich elementow přiwozmjeme a zo so cyrkwinske chóry nastupajo serbskich kěrlušow podpěruja. Cyle zmužići namjetowachu serbski cyrkwinski chór załožić.

Ličba wosadnych popoždnyow a jich wobdžělnikow staroby dla woteběra. Tuž pónđže we wosadnym žiwjenju wo to, nowe formy namakać a swójbne popoždny skrućić. Wažne su poskitki za džěci a swójby. Hižo wobstějace zarjadowanja kaž swójbne pućowanje, serbski ewangelski kónč tydženja a adwentnička móhli so wudospoňić. Witamy wobdžělenje na zarjadowanjach katolskich Serbow kaž na hodonničce w Budyšinje. Chcemy Bjesady we wosadach podpěrować a sylnišo spěw a džiwadło a rěčane słowo zakótwić.

To plaći tež za Serbski ewangelski cyrkwinski dzeń. Wón dyrbjal so wotměnjejo

w Hornjej, srjedźnej a Delnej Łužicy wotměwać. Wažne pak je, zo přińdu impulsy a podpěra z wosadow samych. Njedželu popoždny dyrbjal so cyrkwinski dzeń z kulturnym wjerškom wuhotować. Wo sobotnišim zarjadowanju by so wot pada k padej rozsudziło.

Naš časopis Pomhaj Bóh je nam jara wažny. Chcemy za njón mjez Serbami bóle wabić. Barbny čišć a wyšu plaćiznu mamy za móžne. Diskutowachmy wo trěbnosci, we wosadnych łopjenach, přez flajer abo plakat wo terminach serbskeho wosadneho žiwjenja informować. Trjebamy kontakty ke wšěm wosadnym, kotrymž serbske ewangelske žiwjenje na wutrobje leži. Witaj-džěci a jich starši měli so lěpje docpěć.

Na džěłarničce je so wo wjele idejach a možnostach rěčało. Wona je swój zaměr poňje spjelniła. Na hłownej zhromadźiznje Serbskeho wosadneho zwjazka w januarje budže skladnosć, wo namjetach diskutować, je wobzamknýć a potom ze skutkom zwoprawdźeć – Bohu k česći, Serbam k wužitku.

Marka Maćijowa

Jónkrótne dožiwenje w Ketličanskej cyrkwi

Wothlós na rozprawu wo předstajenju „Serbskeho rekwiema“ w Ketlicach

Dostojny wobraz swědči wo jónkrótnym dožiwenju předstajenja serbskeho oratorija w Ketličanskej cyrkwi. Foće: Mačij Bulank

K derje radženej rozprawje w Serbskich Nowinach z 11. nowembra 2019 wo předstajenju Serbskeho rekwiema pod napisom „Kocor so do Ketlic nawrócił“ tule wothlós: Rozprawa z fotom Mačija Bulanka so kryje z naju začišćom. Njejsmój z tym ličiŕ, zo budže tutón koncert naju tak jara jimać. Kajka škoda, zo njeje tysac a wjace Serbowkow a Serbow tute spěwanje z tutymi tekstami, z tutej Kocorowej hudźbu dožiwiŕ!

Jako lajkaj sej myslachmój, hač njebudže namaj koncert předoŕho trać. Kajka hŕupa mysl! Chór nastupi, w srjedźnej chódbje přez cytu cyrkej kročo, wšitcy čornje zwoblěkani, k natwarjenym podestam. Jeli smój na Bulankowym foće prawje ličiŕ, bě jich 66 spěwarkow a spěwarjow. Před chórom so zesysda orchester, 26 hudźbnikow. To lehny so čišina do cyrkwyje, cytu chwilu, tak doŕho, zo so ludžo počachu wobroćeć: Što nětk budže? Předku so ničo njehibny ... Runje to drje bě wotpohlad akterow: Njech začehnje do hŕowow wotpowědna atmosfera!

Potom hakle stupaŕstaj mŕloda žona – nje-trjebachu rjec, zo je to fararka – a pódlu njeje dostojny muž k mikrofonej. Jeho znamoj, z Ketličanskich kónčin pochadźaceho, kotryž serbsce wuknje a serbsku rěč mjeztym dosć derje wobknježi. Štož w druhich cyrkwjach njeje: W Ketličanskej je zwukowa technika bjezporočna. Rozumjachmój kóždje słowo. Fararka rěčeše z přijomnym hŕosom wo přičinje a přihotach koncerta a skónči z próstwu: „Prošu žadyn aplaws!“ A hŕós muža jasnje do mikrofonta w serbskej rěči: „Prošu, dajće kónčny hamjeń wuklinčeć. Njemylće čišinu z přikleskom!“ A po tym smój so měŕoj, hromadže z něhdže dwěsće připoslucharjami. Namaj Ketličanjo prajachu, zo hižo doŕho njeje cyrkej telko wopytowarjow měŕa.

W rozprawje SN steji sada: „Cyta oratoriska twórba bu originelnje w serbskej rěči přednjesena.“ Mój sej krotke teksty před koncertom přestudowachmój, za čas koncerta słowo po słowje scěhowachmój. Kocor da chórej pak linku, pak słowje wospjetować, zwjetša wjace razow. Z tym wobsahi wuzběhuje, kaž smy to z druhich jeho oratorijow zwučeŕni. Komponist, chór a orchester na te wašnje namaj wobsah zrozumliwje sposrědkowa. „Kónč, luby čłowče, wopomń ...“, kiž sy „... w swojim žiwjenju jako trawa ... jako kwětka na polu.“ Wočakuješ „nowe njebjesa a nowu zemju, w kotrychž sprawnosć přebywa“. W programowym zešiwku móžeš čitać pódlu serbskich tekstow – wot Kocora wupytane wurězki z biblije – němsskorěčne wotpowědniki.

Rekwiem „je jenička jeho twórba wulke-

Wosadna fararka Elisabeth Süßmitt a Friedhard Krawec přitomnych witašaj.

je hudźbneje formy, za kotruž je ... orchesteraciju zawostajil“, informuja SN swojich čitarjow. Kocor je byŕ tež mišter w přidělenju swojich melodijow přislušnym instrumentam. Hudźba zbudži po přěnich čichich zynkach z trunow huslow a kontrabasa začišć: Wottam něhdže do přichadza, štož wy tu słyšiće. Štož je sej tu na tutym městnje myslil, takle póndže dale, w monotoniji, je wopak myslil. Kocor wostanje Kocor. Kaž ze Zejlerjom, tak tež po Zejlerju: Za lud dyrbi być muzika zrozumliwa, přičahliwa, zahorjaca. Lud dyrbi měć žadosć, ju chcyc zaso a zaso słyšeć. Kaž smy zwučeŕni z „Nalěća“, tak tež tu w rekwiemje so melodie pozběhuja, po zwukach a rytmje, po Kocorowej a Zejlerjowej jednorosci do luteje rjanosci. W SN za to koncentrowana sada: „Jeje cyŕkowny duktus je romantiski, a to w zmysle serbskeho narodneho wozrodženja.“

Naraz orchester raznje zahraje, w pochodowym rytmje. W namaj začuče, kaž by pochod rewolucije do kraja začahnyŕ – a runje tak njejpacy zaklinči zaso cunjo, kaž by soŕbik zaspěwaŕ. Tale akustika w tutej cyrkwi a tale sopranistka, šwižna, maŕa a tola sylna, zo wysokosć a šěrokosć wulkeje Ketličanskeje cyrkwyje z jeje hŕosom wupjelnja. Štyrjo solisća – skromni, ale wulce w skutkownosći! „Knježe, wuč nas dopomnić, ... zo bychmy mudri byli.“ Toho wuknjenja nima kónca.

Hdže by so móhŕo druhdže stać, štož je so w Ketlicach staŕo? Němki a Němcy su w serbskej rěči spěwali, cyŕly oratorij, a to w času, hdžež po našich wsach hustodosć to němske njemóže němske dosć być. Smój cyle předku sedžaŕoj. Hdyž njebychmój na městnje dožiwiŕoj, hdyž njebychmój jim do mjezwocow hladaŕoj, kak serbske „ě“ a „y“ w etach sformuja, njebychmój to wěriŕoj. Štŕo je jich wučil, wosta tajne, hač do nětko tež: Hdy a hdže, při kotrej skladnosći budže so Kocorowy rekwiem zaso předstajeć? Je so Ketličanske předstajenje natočiŕo – za nas, za wšednu potřebu?

Krawcec, Hrubjelčanscy

Kajka to čišina ...

W Ketličanskej cyrkwi 10. nowembra Kocorowy „Serbski rekwiem“ předstajili

Ze znatymi słowami 84. psalma „Kak lubozne su twoje wobydlenja“ a z wulkim „Hamjeń“ skónči so njedzelu, 10. nazymnika, „Serbski rekwiem“ Korle Awgusta Kocora w nimale poľnje wobsadźenej Ketličanskej cyrkwi, potajkim na městnje doľholětneho skutkowanja stawneho wjesneho kantora a wučerja, nestora serbskeje wuměškeje hudźby.

Zanjesli su rekwiem předewšěm němscy interpretća, kotřiž so zhromadźuja ke chwalebje Boha, z cyrkwinskeju chórow z Lubija a ze Žitawy pod nawodom cyrkwinskohudźbnego direktora Christiana Kühne a z přewodom nic małego orchestra. Jako solistow slyšachmy wuwáženy kwartet. Zo serbske spěwanje zwučena soprannistka Romy Petrick z Drježdźan swoju partiju zmištruje, za Serbow žane překwapjenje njebě. Ale zo wšitcy druzi solisća a předewšěm wulki chór (sym na 64 spěwarkow a spěwarjow zličić!) tak derje a zrozumliwje serbske spěwachu, to nje sym wočakował.

Wězo, njeserbskim spěwarjam stejachu poboku spěwarjo chóra Budyšin (nawod Michał Janca) – cyłk, kotryž w zaštych lětach hižo tu a tam spytaše, mosty k němskim susodam twarić, bjez toho zo serbski publikum z wočow zhubi. A, kaž slyšach, bě Měrcin Wirth ze spuščomnym hosćom při probach w Lubiju a zo je zawěsće tón abo tamny pokiw k wurjekowanju dał.

Nětko pak do Kettlic: Přijědžech z Lohmena zhromadnje ze swojim najstarším wnukom, 12lětnym hólcom. Najprjedy wopytachmój row mištra Kocora při muri kěrchowa, hdžež ležeše kwěcel w serbskich barbach. Njewěm, kelko ludźi jow scyła hišće serbsku trikoloru módro-čerwjenu-bělu znaje? A kelko serbskich wopytowarjow drje na koncert přińdže? Časy so měnjeja a Bože słowo w serbskej řeči je w Ketličanskej wosadze hižo před lětdzěsatkami wumjelknyło. Potom pak w cyrkwi: Serbske słowa tu a tam. Bjezdweła bě to něšto wosebiteho za němskich wopytowarjow, kiž běchu we wjetšinje. Štož jim snano njeje tak wědome było, je to, zo dožiwimy tu ředki podawk, zo přewažnje Němcy předstaja parličku serbskeje hudźby.

Prjedy hač so rekwiem započa, witaštaj wopytowarjow Ketličanska fararka Elisabeth Süßmitt a Friedhard Krawc, ewangeliski wosadny a prócowar za serbstwo w Lubijskich kónčinach. Fararka je jara hnujace a chutnje řečaća, njebojo so tež, problem cuzosće narěžnyć. Haj, jako Serb móžeš to wobžarować, móžeš dla teho samo płaćać abo swarić, fakt pak wostanje: Za wjetšinu wobydlerjow tamnišich kónčin je serbsčina (mjeztym) cuza řeč a Serbstwo

je w najlěpšim padze něšto zańdženého. To je em tak, kaž so w Serbach praji ... A tak je to za Ketličansku wosadu wšo druge hač wšedny krok, serbski oratorij předstajić. Fararka skedźbni na to, zo w Bohu žana cuzosć njeje a zo hudźba wšech zwjazuje. (Jako psychologa bych hišće dodał: Haj, hudźba přińdže z hlubin swěta, reprezentuje duchowny zakład našeho byća, zakład, na kotrymž steja tež narody ze swojimi identitami.)

Friedhard Krawc je potom z lubymi serbskimi słowami witał. Přez jasnej wotmołwje z publikuma na jeho postrowaj „Chwaleń Jezus Chryst“ a „Pomhaj Bóh“ bě slyšeć, zo bě so tójšto Serbow w Ketlicach zhromadźilo.

A potom zaklinča wulki přeni chór na melodiju „Ow hłowa krawnje zbita“ na tekst z Delnjeje Łužicy pochadźaceho fararja Salomona Liscowa. Ja sam móžu

volkstümlich, so nahe, wie wir selbst empfinden ... Die Chöre, die haben mich überzeugt, die waren überwältigend schön ... Ich hatte eine Totenmusik erwartet, und habe eine Auferstehungsmusik gehört ... Dieser tragende Bass-Solist, er hat so voller Innigkeit gesungen ... Wir haben uns wirklich um eine gute Aussprache bemüht, wir haben lange, lange geübt ... Gut, dass wir immer den deutschen Text dabei hatten ... Das war etwas ganz Besonderes für Kittlitz ... Wie schön, dass wir unseren Kantor Kühne haben, der das alles so schön organisiert hat ...“

A Serbja prajachu mi: „Přemóžace ... To ja njejsym wočakowała ... Tajka atmosfera ... Tajka próca chórow, solistow a kantora ...“

Haj, tón kantor. K njemu dyrbju hišće něšto rjec: Hudźba přińdže wot Boha, w předstajenju pak běža wšitke zynki přez

Předstajenje „Serbskeho rekwiema“ Korle Awgusta Kocora pod nawodom cyrkwinskohudźbnego direktora Christiana Kühne w Ketličanskej cyrkwi

Foto: Mačij Bulank

cyłe předstajenje jenož chwalić. Wot solistow chcu wuzběhnyć Romy Petrick a jeje w pianissimo přednjesene „dobyće“ w čo. 6 („Ja wěm, zo mój Wumóžnik žiwy je“), a wot chóra jeho přeswědčiwu zhromadnosć. Mějoch začišć, zo knježi jedyn duch.

Dokelž njejsym hudźbnik, sym za tutu rozprawu trochu wokoło poskał. Jako přenjeho chcu mojeho wnuka citować. Wón bě swoju hłowu schiłał a bě cyle zanurjeny. Naraz mi přišepća: „Das ist schön!“

A tole sym zhonił wot Němcow: „Diese wunderbare Musik ... Es war keine Schwere, es war leicht ... Ich wusste überhaupt nicht, welch ein Mann hier bei uns in Kittlitz lebte ... Und ich habe über viele Jahre das Grab gepflegt von Kocor ... Es war so

čłowjeka, najprjedy přez kantora. A to nje funguje, bjez toho zo tajki kantor swoju wutrobu wotewri. A to je cyrkwinskohudźbny direktor Christian Kühne činił. Za to jemu a wšitkim sobuskutkowacym Zapłać Bóh.

Hišće dodawk: Knjeni fararka je wšak na spočatku wo čichi kónc prosyła, potajkim rozžoňowanje bjez aplawsa. A tak je so stało. Čišina knježeše w cyrkwi, hłuboka čišina, a přewodzenaj wot tuteje čišiny smój so na dompuć podaťoj, wnuk a ja.

Mi bě, jako bychy so durje wotewrěli – durje k bliskemu-cuzemu susodej, durje k duši, k njebiesam. Dajće nam lahodnje wobchadžeć z tajkimi durjami.

Křesćan Kessner

Rozprawa Serbskeho ewangelskeho towarstwa na lěto 2019

Přednjesena na sobustawskej zhromadźiznje reformaciski džen w Hodźiju

Swjecimy lětsa 30lětnu róčnicu politiskeho přewróta w našim kraju a 25 lět wobstaća našeho towarstwa. Założenje Serbskeho ewangelskeho towarstwa njebě móžno bjez njebojaznych žonow a muži, tež serbskich, kiž su 1989 stary system přewynili. Socialistiski system je křesćanskej wěrje a serbskemu burskemu žiwjenju pola nas wulku škodu načinił. To zaso wurunac, njebě hižo móžno. Za to pak je so serbskim prócowarjam 1994 poradžito, serbske ewangelske žiwjenje ze załoženjom Serbskeho ewangelskeho towarstwa na solidnu bazu stajic a je skrućic. Za to słuša jim džak a připóznaće. Běše to prawa kročel w prawym času. Z teho my džensa profitujemy a za to smy džakowni. Naše towarstwo chce tež w přichodže ewangelskim Serbam zbliska a zдалoka zetkanišćo byc, młodym a starym, swójbam a jednotliwcam, a so wo žiwe serbske ewangelske žiwjenje prócować. Při tym stejitej hajenje a zachowanje maćernej řeče w srjedźišću.

Serbske ewangelske towarstwo ma tučasnje 50 člonow. 12. nowembra lońšeho lěta bě dr. Gunter Spieß w Choćebuzu zemřel. Lětsa 5. měrca zemřel w Biskopkach Manfred Freudenberg. Wón bě mjez załožerjemi našeho towarstwa, bě přez wjele lět rewizor a je so rady na zarjadowanjach ewangelskich Serbow wobdželił. Witać móžemy mjez nami štyrjoch nowych sobustawow. Su to Olaf Langner z Rakec, Anne Simonowa z Trupina, Jakub Cupriak-Trojan z Wařawy a fararka na wotpočinku Sabine Bauer-Helpert ze Zhorjelca. Jeje mać bě Serbowka ze Šerachowa, wowka bě služowna pola Hodźijskeho fararja Jana Křižana a prawowka bě služowna pola fararja Imiša. Knjez Cupriak-Trojan a knjezni Bauer-Helpert so za ewangelskich Serbow zajimujeta a staj so tehodla k našemu towarstwu přidružiloj.

Předsydstwu SET přislušeja Stefan Cuška, dr. Günter Holder, Mato Krygař, Robert Maćij, Serbski superintendent Jan Malink, Měrcin Wirth a Günter Wjenk. Jako předsydstwo smy so lětsa trójce w našej rumnosći w Serbskim domje schadźowali.

Džěło w minjenym lěće

Loni započatk nowembra smy **kubljanje lektorow** w Michałskej cyrkwi organizowali. 15 zajimcow ze Slepjanskeje, z Wojerowskeje, Rakečanskeje, Bukečanskeje a Hodźijskeje wosady je přeprošenje scěhowało. Fararka Jadwiga Malinkowa a superintendent Jan Malink staj kubljanje přewjedłoj.

Měrcin Wirth je so sobotu do přenjeho adwenta na zhromadźiznje Spěchowañ-

skeho towarstwa za serbsku řeč w cerkwi w Choćebuzu wobdželił.

9. decembra swjecachmy **adwentničku** na wosadneje žurli Michałskej fary w Budyšinje. Na njej rozprawješe Trudla Malinkowa wo swojej jězbe k potomnikom Serbow do Awstralskeje.

W februarje wotmě so **džěłarnička Bjesadow** w Hodźiju. Wosebje wjele džěci běchu na klankodźiwadłowe předstajenje „Kito husličkar“ přichwatali. Jan Budar, direktor Załožby za serbski lud, předstaji nam projekt „Serbsčinu online nawuknyć“. Naše Bjesady w Rakecach, Hodźiju a Bukecach su zaso wosadne džěło w swojich wosadach wobohaćili, serbske a dwurěčne kemše, spěwne a čitanske wječorki, žiwy adwent, jutrowne spěwanje, prawidłowne zetkanja – lisćina aktiwitow je dołha. Za to prajimy jim wutrobny džak. Towarstwo budže Bjesady dale podpěrować.

Wot 25. do 28. apryla bě **Serbski nabožny kónc tydženja** w Hainewalde. 41 dorosćenych a džěci so na nim z wulkim wjeselom wobdželi.

10. meje pokaza nam Handrij Wirth na Michałskej farje **filmy** wo cyrkwiskim dnju w Hodźiju a Tšupcu, wo dworowym swjedženju we Wuježku a wo zhromadźiznomaj SET w Budestecach a Rakecach.

15. a 16. junija swjecachmy **Serbski ewangelski cyrkwinski džen** w Budyšinje. Na naše přeprošenje bě sakski biskop dr. Carsten Rentzing k nam přijel a přednošował wo temje „Lud a domizna w swětle biblije“. Přizamkny so derje wopytany wosadny swjedžen ze skupinu Podka z Drježdžan. Njedželu předstaji so pod nawodom Friedemanna Böhme oratorij „Podlěćo“ Zejlerja a Kocora.

7. septembra běše Krygarjec swójba na **15. serbski dworowy swjedžen** do Wuježka přeprasyła. Po pućowanju na Rubježny hród swjecachmy nutrnosć z fararjom Christophom Rummelom. Wječor wuklinča z programom skupiny „Lózy hólcy“. Běše to po 15 razach posledni swjedžen we Wuježku a nadžijamy so, zo namaka tuta tradicija dobre pokročowanje w Hrubjelčicach. Wobdžělnicy swjedženja so za wšu prócu a rjane dožiwjenja na dworowych swjedženjach we Wuježku Krygarjec mandželskimaj wutrobny džakowachu.

Tež lětsa je **Pomhaj Bóh** zaso prawidłownje wuchadzał a aktualnje a wobšěrnje wo wšitkich podawkach rozprawjał. Za to słuša dołholětnaj redaktorce Trudli Malinkowej a wšitkim pilnym dopisowarjam wulki džak a wulka chwalba. Džakujemy so tež Luciji Bejminej za džěło lektorki.

Ochranowske hesła za lěto 2020 su nětko w LND wušli. Zestajil je zaso Hinc

Šolta z Lauterbacha, kotryž je wot lěta 2001 w zhromadnym džěle z nakładnistwom dohromady dwaceći lětnikow „Hesłow“ wobstarał. Z nětčišim nowym wudaćom wón swoje zestajerske džěło zakónči. Prajimy jemu wutrobny džak za 20lětnu spomožnu a spuščomne skutkowanje za ewangelskich Serbow.

Wublad na lěto 2020

Sobotu, 9. nowembra, přeprošuje so dopódnja na Michałsku faru w Budyšinje zaso na kubljanje lektorow a po krótkej přestawce z małym prikuskom na džěłarničku k přichodej serbskeho wosadneho žiwjenja. W zwisku z přechodom w zastojnstwje Serbskeho superintendenta 2020 a hladajo na situaciju we wosadach Serbskeho wosadneho zwjazka (asimilacija, demografiske wuwice) stejimy w přichodže před wulkimi wužadanjemi. Zaměr je, zaručić wozjewjenje Božeho słowa w maćeršćinje a zaručić džěło Serbskeho wosadneho zwjazka jako gremij. Tehodla chcemy na džěłarničce hromadźic ideje a namjety za přichodne džěło.

Cyrkwinski džen 2020 planuje so zhromadnje z domizniskim swjedženjom we Wojerecach a na Horach za njedželu, 14. junija.

Džěłarnička serbskich Bjesadow budže w nalěcu w Bukecach. Mjez druhim pokaza lajska dźiwadłowa skupina Kulowskeho towarstwa Bratrowstwo swoju najnowšu inscenaciju. Budže to po wjele lětach zaso jónu serbske dźiwadło w Bukecach.

Serbski ewangelski kónc tydženja budže wot 16. do 19. apryla 2020 prawdžepodobnje zaso w Hainewalde.

Dworowy swjedžen w Hrubjelčicach planuje so za 5. september.

Wudawanje časopisa Pomhaj Bóh kaž tež Ochranowskich hesłow budžemy zaso wobstarać.

Hižo wěsty čas džěła skupinka ewangelskich Serbow na nowym spěwniku za młodžinu a džěci. Naše towarstwo budže džěło dale přewodźec a podpěrować.

Tež kłětu chcemy po zwučenyj wasnju našu sobustawsku zhromadźiznu zaso na reformaciskim dnju přewjesć. Namjety za městnosć našeje zhromadźizny su nam lubje witane.

Na kóncu rozprawy so wšitkim člonam našeho towarstwa a wšěm dalšim wosadnym džakujemy, kotřiž so wo serbske ewangelske wosadne žiwjenje prócuja a je podpěruja. Nadžijamy so na dalše dobre zhromadne džěło.

Předsydstwo Serbskeho ewangelskeho towarstwa
Mato Krygař, předsyda

Česćenje wótčınca a džěławosć towarstwa

Hłowna zbromadźizna Serbskeho ewangelskeho towarstwa w Hodźiju

Serbske ewangelske towarstwo bě swoju lětušu hłownu zbromadźiznu zwołało na reformaciski džeń do Hodźija. Składnostnje 200. narodnin Jaroměra Hendricha Imiša, kotraž w decembru wopominamy, zahaji so zeńdženje na kěrchowje ze spominanjom při rowje serbskeho wótčınca a fararja. W nutrnosći pokaza sup. Jan Malink na biblisku namoľtu, zo mamy na swojich wučerjow spominać, kotraž su Bože słowo připowědali. W mjenje towarstwa staji předsyda Mato Krygař kwěćel ze serbskej seklu na zhromadny row Imišec mandželskeju. Nutrnosć, kotraž so při rjanym nazymskim slónčnym wjedrje wotmě, wobrubichu Hodźijscy dujerjo pod nawodom swojey kantorki Andreje Lorz.

Towarstwowe naležnosće

Po tym zeńdže so 34 wobdžělnikow – 24 sobustawow a džesać hosći – k zhromadźiznje w starej cyrkwinskej šuli, hdže bě so knjeni Pittermannowa, swěrna člonka Hodźijskeje Bjesady, wo swačinu postarała. Dnjej wotpowěduju dachu sej wšitcy reformacisku čaťu ke kofejej zesłodžeć.

Mato Krygař přednjese rozprawy předsydstwa wo džěle minjeneho lěta (hlej strona 8). Přehlad wo financach poda pokladnik Měrcin Wirth. Wón zwěsći, zo měješe towarstwo lětsa dotal dochody we wysokosći 6.512,77 eurow a wudawki we wysokosći 10.070,22 eurow. Cyłkowne financielne zamóženje SET wučinješe na spočatku tuteho lěta 20.589,26 eurow. Za rewizorow wozjewi Handrij Sembdner, zo su zličbowanja towarstwa bjezporočne. Naprašowanjow na rozprawy njebě.

W zjawnym wothłosowanju schwalichu sobustawojo jednohłósny podate rozprawy. Tehorunja jednohłósny – hač na dwě hłosawzdaći – wuzwolichu znowa Hanaróžu Šafratowu z Bukec a Handrija Sembdnera z Drježdžan za towarstwowych rewizorow.

Diskusija wo džěławosći

Mato Krygař zdžěli, zo so na kubljanje lektorow, kotraž bě postajene na 9. nowember, njeje nichto přizjewiľ. Jadwiga Malinkowa wujasni, zo bychu Slepjenjo přijěli, njebychu-li na samsnym dnju wulke swójske zarjadowanje we wosadže měli. Lońše kubljanje pak bě wunošne, wšako mjeztym dwaj Slepjanskej lektoraj na kemšach tež stajnje serbsce čitataj.

Postrowy Spěchowanskeho towarstwa za serbsku řeč w cyrkwi sprosćkowa Christiana Piniekowa z Choćebuza. Wona spomni, zo bě tam dopoľdnja na němskich kemšach serbske čitanje měľa a zo so na popoľdniskich kemšach w Dešnje Hartmut Leipner jako serbski lektor zapokaza. Jara

wuspěšnje su njedawno dwurěčne kemše w Luborazu swjećili. Za klětu kónc junija planuje so „Wendisches Fest“ we Wendlandže. Za cyrkwinski džeń sprosćkowa ideju, skazać „Bibelmobil“.

Na wulkej podawkaj w Ketlicach a Žitawje přeprasy Friedhard Krawc ze Swóńcy. Pod nawodom Lubijskeho kantora Kühne budžetej tam w nowembur předstajeni Kocoroweho „Serbskeho rekwiema“. Zdobom Friedhard Krawc namjetowaše, składnostnje Kocorowych 200. narodnin w lěće 2022 w Ketlicach přewjesć wulki serbski chórowy koncert.

nož powołany sobustaw być, ale rjadnje wuzwoleny. Hač dotalna zastupjerka Serbow Anne Simonowa z Trupina hišće za dalšu synodu k dispoziciji steji, njeje hišće wěste. Wo tutym personalnym prašenju budže Serbski wosadny zwjazk na swojey zhromadźiznje w januaru rozsudzić.

Přednošk wo Imišu

Po rozjimaju přitomnostnych problemow přiwobročichu so přitomni stawizniskej temje. Wobohaćene z wobrazami předstajaji Jan Malink žiwjenje a skutkowanje Jaroměra Hendricha Imiša. Rowjenkojo

Předsyda Serbskeho ewangelskeho towarstwa Mato Krygař staji kwěćel na row Jaroměra Hendricha Imiša składnostnje jeho lětušich 200. narodnin.

Foto: Měrcin Wirth

Na to, zo so lětsa po doľhim času zaso raz serbski nazymski koncert w Malešecach wotměje, skedžbni Mato Krygař. Gerhard Krawc přeprasy na dwurěčne kemše z počesćenjom Imiša 15. decembra do Hodźija.

Na naprašowanje Helmuta Grosa za wotstupom biskopa Carstena Rentzinga, rozložti sup. Malink, zo je to škoda za Serbow a problematiske za cyľu krajnu cyrkej. Lubina Malinkowa pokaza na zetkanje dweju zastupjerjow Serbow z biskopami w septembur w Budyšinje, hdžež so biskopja jara wotewrjeni za serbske naležnosće pokazachu. Na to móhło so přichodnje nawjazac, zo so serbskosć w EKD bóle na wědomje bjerje.

Na prócowanja wo bjezproblematiskej přechod Serbskeje superintendenty, hdyž so Jan Malink klětu na wuměnk poda, pokaza Mato Krygař. W přihotach na to so hižo rozmoľty wjedžeču, tak zo zda so naležnosć na dobrym puću być.

Robert Maćij namjetowaše, zo móhł za saksku krajnu synodu tež Serb kandidowac, tak zo njetrjebať serbski synodala je-

běchu jeho za „Serba par excellence“ a „Serbskeho bamža“ měli, w socialistiskej dobjě pak běchu jemu konserwatiwnu klerikalnosć a snadny wuznam atestowali. W žiwych epizodach wědžeše přednošowar rozprawjeć wo Imišowym studentskim času, w kotrymž běše sobustaw tesakowaceho towarstwa Corps Lusatia, abo wo jeho žeńtwe z Milu Pfulec, wo kotruž běchu so mnozy serbscy młodźency prócowali. Tež hłowne pola skutkowanja w serbskim kaž w cyrkwiskim wobľuku referent rýsowaše. Po smjerći Imiša nošeše serbske towarstwo w Hodźiju jeho mjeno, džensa mamy w Budyšinje hladarnju Dom Imiša. Zajimawej namakance z Hodźijskeho farskeho archiwa bě farar Rummel sobu přinjesť: nawoči, kiž běchu snadź něhdy Imišej sľušeli, a lawrencowy wěnc, z kotrymž běchu něhdy Serbja počesćili Korlu Awgusta Kocora.

Ze zhromadnym kěrľusom „Swěťly džeń nas wopuščä“, kotrehož tekst je wot Mile Imišoweje, so po wjac hač třoch hodžinach zeńdženje towarstwa zakonči.

Trudla Malinkowa

Duchownej srjedźišći Čichońca a Wulki Wjelkow

Na serbskich slědach po Budyskej Michalskej wosadze (12 a kónc)

W léce 1619 založi město Budyšin Michałsku wosadu za ewangelskich Serbow wokolnych wsow. Hač do léta 1836 bě cyrkwinske žiwjenje w njej ryzy serbske, z teho časa je dwurěčne. Skladnostnje létušeho 400lětneho wosadneho jubileja chcemy so rozhladować za serbskimi slědami w Michałskej cyrkwi a wosadze.

Nabožne zbudjenje w Čichońcy

Wot léta 1746 do 1751 bě hród w Čichońcy nabožne srjedźiščo Ochranskeje bratrowskeje wosady w serbskej Hornjej Łužicy. Tehdyši wobsedźer wsy, wyši hamtski hejtman Friedrich Caspar von Gersdorf, podpěraše nabožne prócowanja hrabje Zinzendorfa, kotrehož wulkokuzenk bě. Wosebje zasadźowaše so za spěchanje šulstwa w Serbach. Tak založi 1736 w Klukšu kubłaniščo za hólcow, kotrež přeměstni 1743 do Delnjeho Wujězda, hdžež je hišće wo šulu za hólcy rozšěri. Swój hród w Čichońcy přewostaji Ochranskim bratram za jich džěto mjez Serbami. Jeho dohladowar Matej Dołhi zarjadowa tam žurlu za nabožne zhromadźizny, kotrež zbudźeni Serbja wuhotowachu. Najznačiši z nich bě Marcin Hajnik (Martin Förster) ze Židowa, syn Michałskeje wosady.

1746 prošese Gersdorf hrabju Zinzendorfa wo „džětačerjow“ z Ochranova. Na to přińdže 1747 teologa August Hersena do Čichońcy, hdžež spěšnje serbsce předowaše, na srjedach a sobotach wotměwaše natwarjace hodžinki. Přeložowaše Ochranske spěwy do serbsčiny, kotrež 1750 w spěwarskich „Tón hłós teje njewjesty Jezusoweje“ wuda. Po jeho smjerći bě Friedrich Wilhelm Biefer 1751 jeho naslědnik.

Samsne léto 1751 zemře von Gersdorf. Nětko přepołoži so nabožne srjedźiščo z Čichońcy na ryčerkubło w bliskim Małym Wjelkowje, kotrež bě Matej Dołhi kupil. Na tamnišich ležownosćach založi so Ochranska kolonija, kotraž w běhu lét na Małowjelkowsku bratrowsku wosadu z wjace stow sobustawami rozekće.

Čichoński hród sej džensa hižo wobhladać njemóžeš. Po tym zo bě wjele lét prózdny stał, jón w lécu 2013 zwottorhachu.

Hród w Čichońcy léta 2003, zwottorhany 2013

Šula we Wulkim Wjelkowje

W samsnym času kaž w Čichońcy zahaji so w dalšej wsy Michałskeje wosady nabožno-kubłanske džěto mjez Serbami. Tež tu bě pobožny zemjan z iniciatorom, pietist August Adolph von Below, kotryž bě wot léta 1745 knjez nad Wulkim Wjelkowom. Hižo 1746 natwari na kromje wsy nahladny šulski dom. Bě to jedna z přerich šulow w Serbach, kotraž njesteješe w cyrkwinskej wsy. Ju wopytachu džěci podanow von Belowa kaž tež šulerjo z dalších kónčin, kiž so tu zdobom hospodowachu a zastarachu. Wulkeho zajima dla bě kubłaniščo hižo bórže přemaťe, tak zo da von Below 1765 při nawsy nowy šulski dom natwaric, kotryž bě z internatom za 40 šulerjow zwjazany.

Wulkowjelkowske kubłaniščo wopytowachu předewšěm serbske hólcy. Wuwučowaše so wšo w němskej rěči. Starši šulerjo młódšim wučbu podawachu a so tak praktisce na wučerstwo pripravowachu. Z Wulkeho Wjelkowa wuńdže cyły rjad wuznamnych serbskich wučerjow kaž Michał Haupt z Lubjenca, Handrij Gědan z Cyžec, Korla Jan Smoler ze Złyčina a Jurij Wanak z Chelna. Tež někotři pozdžiši fararjo so tu kubłachu, mjez druhim Jan Bohumił Jungähnel z Wósporka.

Mjez wučerjami na Wulkowjelkowskej šuli běchu zaslužbni Serbja. Najdlěje, wot 1774 hač do swojeje smjerće 1799 skutkowaše tu Michał Haupt, kotryž w nadawku von Belowa tehorunja kěrluš a nabožne spisy do serbsčiny přeložowaše. Tež Jan Jakub Pěška ze Židowa, kotryž pozdžišo třeci naklad serbskeje biblije wuda, bě něšto časa katechet we Wulkim Wjelkowje.

Šulske twarjenje wužiwaše so zdobom za nabožne zeńdženja. Za čas von Belowa so tu na njedźelnišich popołdnjach a na třech dnach wysokich cyrkwinskich swjědženjow serbsce předowaše. Pozdžišo, we 1870tych lětach hač do 1885, wotměwaše tu Serbske misioniske towarstwo swoje zhromadźizny, na kotrychž běštaj jeho předsydaj, Wicaz ze Slónkec a Mič z Hunceric, hłownaj rěčnikaj.

Staru šulu džensa podarmo pytaš. Pod pomnikoškitom stejace twarjenje wužiwaše so hač do drugeje połojcy 20. lěttotka jako bydlenski dom a bu 1997 zwottorhane. Nowiše šulske twarjenje při nawsy slůžeše hač do léta 2002 jako zakładna šula. Po tym stejese tójšto lét prózdne, doniž so 2017 njepředa. Předwidžane je, zo maja tu hóstne bydlenja za wopytowarjow prazwěrjeńca nastać.

Trudla Malinkowa

Stara šula we Wulkim Wjelkowje, zwottorhana 1997

Nowiša šula při nawsy we Wulkim Wjelkowje Fota: Trudla Malinkowa

Po 230 lětach w Luborazu zaso Bože słowo w serbskej rěči

27. oktobra jědžechu spěchowarjo serbskeje rěče w cyrkwi napjeći a wćipni z Choćebuza do Luborazu (lubozne městačko, po Muce sydliščo Luborada), zo bychy so wobdžělili składnostnje wotewrjenja wustajeńcy pod hołym njebjom wo serbskich stawiznach Luboraza na přních němsko-serbskich kemšach. Inicijiwa za tute kemše wuchadžeše z Luboraskeje wosady. Bože žohnowanje přewodžeše tute nježel-ske dopołdnje. W bywšej wjesnej abo Serbskej cyrkwi, zhromadži so 92 kemšerjow, dwurěčne topjena z liturgiju a kěrlušemi běchu rozdžělene, tak zo móžachu so kemše w 10.30 hodź. započec.

Nowy wosadny farar Wolfgang Krautmacher a serbski farar Cyril Pjecz z Berlina nawjedowašaj Božu službu. Liturgija, kěrluš, čitanja, dvě předowani (wo Mk 2, 1-12), Wótče naš a žohnowanje běchu dwurěčne. Cyłe kemše běchu jara pozbudžace, wjele pomocnikow temu přinošowaše: Kerstin Domrös (hraće na byrglach), dr. Madlena Norberg (čitanje serbskeje epistole), dr. Christiana Piniekowa (čitanje ewangelija serbsce), Carola Rossow (čitanje němsce), dr. Hartmut Leipner (próstwy serbsce).

Dokelž poča so deščowac, njewotmě so wotewrjenje wustajeńcy kaž planowane mjez radnicu a ruinu we wójnje zničeneje němskeje měščanskeje cyrkwe, ale w serbskej wjesnej cyrkwi. Moderator bě dr. Andreas Weigelt, kurator wustajeńcy. W swojej lawdaciji přednošowaše dr. Norberg wo měnjatych serbskich stawiznach Luboraza. Přizamnychy so postrowne słowa podpěračelow wustajeńcy a pjenjezydawarjow. Za konsistorij rěčeše referent za serbske wosadne džěło při EKBO dr.

Dwurěčne kemše w bywšej Serbskej cyrkwi w Luborazu

Foto: Kristin Dahlitz

Clemens Bethge, za wokrjes Carsten Saß a za město měščanostka Petra Dreißig. Wšitcy wuzběhnychy, zo słušeja serbske stawizny k městej a zo su wulke wobohaćenje. Dr. Weigelt, kiž bě minjene lěta wo stawiznach swójby von der Schulenburg a wo serbskich stawiznach města slědźił, rysowaše puć hač k tutej wustajeńcy a džakowaše so wšitkim dobroćelam kaž tež cyrkwinskej stawiznarce dr. Doris Teichmannowej za jeje wažne pokazki. K wustajeńcy, kiž budže něhdže połdra lěta widžec, wuńdže hišće publikacija.

Při swačinje we wosadnym domje so mjezsobu we wosobinskih rozmołwach zeznachmy. Na knižnymaj blidomaj poskičachu so tež knihi k serbskim temam.

Džakowni a z radosću we wutrobach podachmy so na dompuć. Džakowni smy za to, zo bě farar Krautmacher samozrozumliwje džěle liturgije serbsce spěwał a k dwurěčnosći pozbudžował, z radosću dožiwichmy, zo běchu wosadni to serbske tak wotewrjenje přijeli. Bě to tróšku kaž luby nawrót domoj.

Sylneho dešča dla sej wustajeńcu njejsmy hišće dokładnje wobhladać móhli. To skići nam móžnosć, so z dalšimi serbskimi wosadnymi znowa podać do Luborazu, zo bychmy sej ju wobhladali a snadź tež znowa Bože słowo we woběmaj rěčomaj slyšeli.

Christiana Piniekowa,
městopředsydka Spěchowańskeho
towaristwa za serbsku rěč w cerkwi z. t.

Njezabudźće na abonement!

Prosimy našich čitarjow, zo njebychu za byli abonement za Pomhaj Bóh zaplaćić. Pomhaj Bóh plaći na lěto 8,00 eurow. Abonementski pjenjez hodži so přepokazać na konto:

Serbske ewangelske towarstwo
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
při wokrjesnej nalutowarni Budyšin,
BIC: SOLADES1BAT.

Poskićamy tež móžnosć wotknihowanja. Za to trjebamy poľnomóc za wotknihowanje, kotruž byšće dyrbať/a póstac na:

Serbske ewangelske towarstwo
Měrcin Wirth
Priwatny puć/Privateweg 21
02625 Budyšin/Bautzen.

Wotknihowanja stanu so pod identifikaciskim čisłom Serbskeho ewangelskeho towarstwa: DE66PB100000407054.

Poľnomóc za wotknihowanje (Einzugsermächtigung)

Z tym dam Serbskemu ewangelskemu towarstwu poľnomóc,

lětnje _____ eurow

za abonement časopisa Pomhaj Bóh wot mojeho konta wotknihować, doniž njezapřečiwu.

mjeno a adresa: _____

IBAN: _____

BIC: _____

mjeno banki: _____

datum a podpismo: _____

Powěšće

Rakecy. Njedźelu, 10. nowembra, swjećeše Rakečanska wosada z wosadnym fararjom dr. Robertom Malinkom z dwurěčnymi swjedźenskimi kemšemi a Božim wotkazanjom lětušu kermušu. Nimo wosadnych dujerjow staraštaj so serbskorěčny spěwar Gerald Schön z Grodka a Havelbergski tachantski kantor Matthias Bensch, kotryž z Rakec pochadza, na piščelach wo swjedźensku atmosferu w cyrkwi. Hižo pjatk do toho bě cyrkwinske předstejičerstwo wosadnych na zhromadnu wječer do farskeje bróžnje přeprasylo. Na spočatku tuteho dokermušneho wječorka hraješe pozawnowy chór za wšěch zhromadženych.

Bukecy. Na wosadnym popołdnu 16. nowembra wobdźěli so jako hósć hrabja Alfred ze Solms-Sonnenwalde z Worcyna. Wot lěta 1997 słuša jemu zaso hród we Worcynje, kotryž da w delnim poschodže na zetkawanišćo wutwarić. Po nutrnosti poskići Arnd Zoba wobrazy wo jězbje po Dunaju. Hrabja Solms rozumi rusce a česce a je pola knjeni Pinkawineje tež trochu serbsce wuknył, tak zo móžeše přednošk derje sčehować.

Hrodzišćo. Na popołdnišich kemšach njedźelu, 17. nowembra, rozžohnowaše so farar Albrecht Ehrler ze zastojnstwa. Strowotnych přičin dla so wón dočasne na wuměnk poda. Budyski superintendent Tilmann Popp přepoda jemu rozžohnowanke wopismo krajnocyrkwinskeho zarjada, kotrež bě hišće biskop Carsten Rentzing podpisał. Swjedźenske kemše wobrubichu Poršicy dujerjo. Po tym běchu wšitcy na postrownu hodžinu do farskeje bróžnje přepršeni, hdžež mnozy składnosć wužichu a so wosobinsce wot fararja Ehrlera rozžohnowachu. Hižo před něšto měsacami bě so wón z mandželskej do Čětowa wuchodnje Wósporka přesydlil.

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawačelaj: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Privatny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamolwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591 600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)
Čiść: Lessingowa čišćernja, Kamjenc

Vertriebskennzeichen: 2 B 13145 E

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625

Abonement a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Kreissparkasse Bautzen
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
BIC: SOLADES1BAT

Pomhaj Bóh wuchadza měsacnje. Spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki z dawkowych srědkow na zakładze hospodarskich planow, wobzamknjenych wot zapósłancow Zwjazkoweho sejma Němskeje, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma. Lětny abonement plaći 8 eurov.

Budyšin. W rjedže Mačićneje akademije přednošowaše štwórtk, 21. nowembra, sup. Jan Malink wo něhdyšim Hodžijskim fararju Imišu składnostnje jeho lětušich 200. narodnin. Dwa ceći zajimcow bě přišlo, zhonić w słowje a wobrazu wo žiwjenju „serbskeho bamža“, kaž běchu jeho rowjenkojo mjenowali, a wo jeho skutkowanju za cyrkej a narod.

Žitawa. „Serbski rekwiem“ Korle Awgusta Korcora, kotryž bě 10. nowembra w Ketličanskej cyrkwi zaklinčał, předstajichu smjertnu njedźelu, 24. nowembra, hišće raz w Žitawskej Janskej cyrkwi před něhdže dwěsće wopytowarjami.

Zbožopřeća

Dnja 12. decembra woswjeći kněz **Kurt Latka** w Přiwcicach swoje 95. narodniny. Gratulujemy jubilaraj wutrobnje a přejemy jemu bohate Bože žohnowanje.

Dary

W oktobru je so dariło za Serbske ewangelske towarstwo 50 eurov a za Pomhaj Bóh 100 eurov a 42 eurov. Bóh žohnuj dary a darićelow.

Spominamy

Před 225 lětami, 25. decembra 1794, narodži so farar **Handrij Voigt** jako syn blidarja w Rakojdach. Wopyta Budyski gymnazij a studowaše teologiju w Lipsku, hdžež bě sobustaw Serbskeho předarskeho towarstwa. Jako duchowny služeše wjac hač štyri lětdzesatki jeničkej wosadze: Wot 1818 bě pomocny předar, potom substitut a wot 1824 farar w Hrodzišću. Nimo swojich zastojnskich winowatosćow přeložowaše nabožne pisma do serbsčiny a pěsnješe serbske kěrlušy. Zhromadnje z druhimi zestaji a wuda nowy přidawk za serbske spěwarske. Wón zemrě 4. nowembra 1860 w Hrodzišću a bu jako přeni pochowany na nowym džělu tamnišeho kěrchow, kotryž bě hakle něšto dnjow do swojeje smjerće sam poswjećił. Jeho narowny pomnik, na kamjentnym podstavku stejacy wulki železny křiž z jeho mjenom, tam hišće steji. Jeho ródny dom w Rakojdach je so pominył, hišće džensa pak rěkaja něhdyšej swójbnjej ležownosći při puću do Barta „Voigts Garten“. Jeho bratr Jurij Voigt (1807–1893) bě nimale polsta lět druhí farar w Hodžiju. T.M.

Přepršujemy

01.12. 1. njedźela adwenta
09.30 dwurěčne kemše w Slepom z wužohnowanjom Slepjanskeho džěčatka (fararka Malinkowa)

14.00 wosadne popołdne w Slepom (fararka Malinkowa)

08.12. 2. njedźela adwenta

12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (farar Rummel)

14.30 kemše w Budyšinje w Michałskej cyrkwi (sup. Malink), po tym adwentne zetkanje na farje

11.12. srjeda

19.00 „Žiwy adwent“ w Rakecach w farskej bróžni

14.12. sobota

17.00 adwentny koncert Serbskeho gymnazija w Michałskej cyrkwi

19.12. štwórtk

18.00 adwentnička Bukečanskeje Bjesady pola Krygarjec we Wuježku

22.12. 4. njedźela adwenta

10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Rakecach (sup. Malink)

25.12. 1. dzeń hód

10.00 namša w Chósebusu w Serbskej cerkwi

12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (fararka Malinkowa)

26.12. 2. dzeń hód

10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej cyrkwi (sup. Malink)

29.12. 1. njedźela po hodžoch

12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (sup. Malink)

2020

05.01. 2. njedźela po hodžoch

14.30 ekumeniski nyšpor w cyrkwi Našeje lubeje knjenje w Budyšinje, přizamknje so hodownička Budyskeje katolskeje wosady na Benowej žurli

12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (fararka Malinkowa)